

DAUGIAU SAVITARPINIO SUSIPRATIMO

Pasikalbant su ligšioliniu Assembly Center Executive V.Dailide

Paprašytas "A.B.Dienos naujienų" redakcijos padaryti pasikalbėjimą su ligšioliniu Kempteno DP stovyklų administratoriumi V.Dailide, jau vėloką tamsų vakarą beldžiuosi I bloko trečiame aukšte į jaunos šeimos duris, smalsiai nusiteikęs, kokių minčių šis vyras, gana ilgą laiką administravęs mūsų stovykloms ir dabar pasitraukdamas iš tų pareigų, pasakys savo tautiliečiams. Žmogaus, kuris stebėjo mūsų gyvenimą iš viršaus ir iš apačios, pareiškimai negali būti bereikšmiai. Prasivėrė durys, ir ašėjau į kuklų kambarėlį kaip koks nelauktas svečias, kurio apsilankymo reikalo šeimininkai nebuvonė nujautę. Išsitraukęs redakcijos pateiktuosius klausimus, tuojauėjau prie reikalo.

- Kaip jau girdime, Tamsta pasitrauki iš pareigų, - kreipiuosi į p.Dailidę. - Atsisveikinant, ne vienam idomu, kiek laiko ir kokias pareigas Tamstai teko eiti besidarbui mūsų labai UNRRA, o dabar IRO vietinėse įstaigose? Su kokiais jausmais Tamsta pasitrauki iš ligšiolinių pareigų ir ką toliau veiksiti?

- Tarnauti čia esu pradėjęs jau 1945 m. gruodžio 1 d., - pradėjo pasakoti p.Dailidė. - Tuomet buvau paskirtas "Vytauto" bendrabučio sandėlio vedėju. Tą darbą dirbau ligi 1946 m. kovo 5 d., nuo kada pradėjau dirbti administracijos valdininko asistentu. Tuo metu adn.valdininkas buvo Mre de Sorbier. Nuo pereinamųjų metų kovo 7 d. aš perėmiau išvykusio komendanto p.Cutler'io pareigas vadovauti Kempteno stovykloms, ir tose pareigose išbuvau ligi šiandien. Dvejopa jausma pergyvenu, pasitraukdamas iš einamųjų pareigų. Iš vienos pusės, atvirai sakau, džiaugiuosi savo pareigas galėdamas perduoti kitam, kuris gal dar geriau sugebės vadovauti. Iš kitos pusės, aš esu suaugęs su šia kolonija;ėjau drauge su ja per labai daug sunkumų ir per kūrimosi stadiją. Taigi, kolonija yra pasidariusi kaip ir mano paties dalis. Dėl to, kur bebūčiau, jos likimas man visuomet rūpės. Ne bė to, kad aš, kaip DP, su šia kolonija nemanau skirtis, ir mano žmona lieka čionai. Dėl naujų pareigų, aš, deja, nieko galutinai dar negaliu pasakyti. Atrodo, kad bent pradžioj dirbsiu Vacationai Training /profesinio lavinimo/ skyriuj.

- Kokių sunkumų ir pasisėkimų buvo Tamstos darbe? - vėl klausiu.

- Sunkumų būta įvairių ir gana daug tokių, kurių neįmanoma buvo nugalėti, nes tai būdavo aukštųjų instancių potvarkiai. Taip pat kartais ir pačios stovyklos sudarydavo sunkenybių, nes žmonės, atrodo, nenorėdavo suprasti kai kurių įsakymų būtinumą, ypač gi kas liečia švarą! Nenorėjau savo žmonių per daug spausti, bet tikiuosi, kad, man išvažiavus ir valdžiai pasikeitus, žmonės neturės nemalonumų. O pasisėkimų jeigu žymių ir nebuvo, tai aš bent laikau didžiausiu, kad galėjau taip ilgai išsilaikyti savo tarnyboj, palyginti, darniai santyki audamas su žmonėmis ir galėdamas sušvelninti arba visai net nukreipti daug griežtų įsakymų, kurių čia nė paminti nenoriu, nes apie daugelį niekas nieko ir nežino, - atsakė p.Dailidė.

Taip besikalbant, maloni šeimininkė p.Dailidienė spėjo užvirti kavos, o prie puoduko kavos ir daugiau kalbos atsiranda.

Jau norėjau, padėkojęs, ir atsisveikinti su p. Dailide, bet atėjo į galvą mintis, kad dabar "A.B. Dienos naujienos" išleidžia savo 800-ąjį numerį. Todėl prieš atsisveikinimą dar paklausiau:

- Apie DN kalbėti sutinku, bet tik su sąlyga, jeigu redakcija išspausdins taip, kaip aš čia sakau, - šypsojosi p.Dailidė. - "A.B. Dienos naujienoms" norėčiau tarti labai širdingą ačiū. Jos man ne tik privačiai suteikdavo daug malonumo, bet ir labai palengvindavo tarnybą, nes jei būdavo koks nors skubus įsakymas ar pranešimas, kuri reikėdavo ko plačiausiai paskelbti, "Dienos naujienos" visuomet pagal visas savo išgales nuoširdžiai bendradarbiaudavo. Taip pat norėčiau išreikšti savo gilią pagarbą "D.naujienų" vadovaujantiems asmenims, kad jie sugebėjo išlaikyti tą laikraštį tokių objektyvių ir nepasiduodanti jokioms politinėms arba tam tikrų asmeninių grupių srovėms, kurios, kad ir tokiais sunkiais laikais, kartais naudoja ypač spaudą savo, ne visai bendruomenės labui einantiems tikslams. Aš visuomet bijojau, kad "Dienos naujienos" suklups, bet turiu savo dideliame pasididžiavime pasakyti, kad pas mus, Kemptene, yra laikraštis, leidžiamas tik su tikslu žmonėms padėti, ir neturintis jokių tendencijų.

Kurmelis

Kurmellis

[illegible]

- 800-AJĮ KARTĄ išleisdami "A.B.Dienos naujienas, esame gavę iš LRK Kempteno skyriaus tokių sveikinimą: "Gyvendami sunkią-tremtinių da-
lią, mes su dideliu nekantrumu kasdien laukiame žinių ne tik apie
visa tai, kas šiandien vyksta chaotiškame pasaulyje ir mūsų paverg-
toje Tėvynėje, bet ir apie mūsų, kaip tremtinių, ateities gyvenimo-
perspektyvas. Apie visa tai trumpai, suglaustai mes turime galimybę
patirti kasdien išleidžiamose "A.B.Dienos naujienose". Šiandien "A.
B.Dienos naujienos" pasirodo jau su savo 800 numeriu. Tur būt, re-
tas iš mūsų pagalvojame, kiek reikėjo idėti sunkaus, kruopštaus ir
įkyraus darbo, kad būtų surinkta, paruošta ir išleista 800 numerių
tikslios ir gražios visokeriopos informacijos. Per visą tą laiko-
tarpį "A.B.Dienos naujienų" redakteriai ir jų bendradarbiai neabejo-
tinai atliko didelį ir labai svarbų informacinį darbą. Todėl šia
proga tenka pareikšti jiems didelę padėką ir palinkėti; kad ir to-
liau su tokiu pat kruopštumu ir nenuilstamu darbu tęstų seniai pra-
dėtą informaciją tol, kol galima bus paskelbti, jog mūsų Tėvynė
Lietuva yra vėl laisva ir nepriklausoma. N.Tautvilas, LRK Kempteno
Skyriaus Valdybos Pirmininkas".

prieštaraują konstitucijai. Nors komunistai reikalavo I vicepirmininko posto, bet po aštrių debatų vakar vėlyvą vakarą į tą vietą išrinktas socialistas. Komunistai taip pat prakišę ir kitus postus. Tada jie demonstratyviai palikę posėdžio salę.

- VĖL STEIGIA JAV savo transporto lėktuvams bazę Tripolyje - Melaheje, kur, kaip Londonas sako, karo metu buvo svarbus JAV atamos punktas. Iš šio punkto tarp kitko būsia palaikomi ryšiai su amerikiečių karine misija Graikijoje. Iš britų pusės dėl tos bazės steigimo pareiškiamas sutikimas.

- NE STALINO, bet aukšto sovietų karininko sveikata tekę rūpintis, pareiškęs, kaip iš Stuttgarto pranešta, žymusis vėžio specialistas prof. Berven, sugrįžęs Švedijon. Deja, jis negalįs pasakyti to karininko pavardės.

- GYVENAME LABAI GERAI, kaip gyvenome paskutiniu laiku Vilniuje, - rašo viena motina iš Lietuvos, iš Aukštaitijos kaimo, vienai mūsų kolonijos šeimai, kuri paskutiniu laiku, prieš patekdama Vokietijon, kaip sakosi, Vilniuje gyveno labai vargingai, žirniais misedama.

- BALTIJOS TAUTŲ NAIKINIMAS - taip pavadintas diskusijas iš New Yorko radijo stoties MEVD gruodžio 16 d. transliavo "Liaudies Forumas" /People's Forum/, kurio vedėjas yra žymus socialistas ir pacifistas Dr. Chr. Emmet. Jis savo žodyje per tą transliaciją pažymėjo, kad viena iš sunkiausių tarptautinių problemų yra Baltijos tautų likimas. Jis sakė: "Gal dėl to, kad jų likimas yra taip liūdnas ir tariamai taip beviltiškas, daugumas žmonių vengia kalbėti ar galvoti apie tai. Tačiau šiuo metu beveik kiekvienas amerikietis jau supranta, kad ne tik tai mūsų idealai, bet ir mūsų saugumas bei gerovė yra susiję su Europos likimu, ir kad jau atėjo laikas atkreipti deramą dėmesį į Baltijos valstybes... Mes galime didžiulotis, kad nors per visą laikotarpį po Teherano konferencijos JAV vyriausybė harmonijos ir taikos labui padarė tiek daug nuolatinių Rusijai, mes niekad nepripažinome sovietinės Baltijos valstybių aneksijos. Nors po 1939 metų jos totalitarinių valstybių buvo nukariautos ir aneksuotos trim atvejais - pirmiausia Sov. Rusijos, vėliau nacinės Vokietijos ir vėl Sov. Rusijos - JAV vyriausybė toliau tebepripažįsta jas, kaip nepriklausomas suverenines valstybes". To forumo diskusijose dalyvavo buv. Estijos užs. reik. ministras Dr. K. Pusta, lietuvių informacijos centro dir. adv. K. Jurgėla, kuris Dr. Emmet pareiškimu, "pastaraisiais metais paskleides pilniausią ir autentiškiausią Amerikoje informaciją apie Baltijos valstybes"; latvių Relief sekr. R. Peterson ir Refugee Defense Committee sekr. kpt. D. Martin. Baigiamajame žodyje D. Martin pažymėjo, kad baltiečiai yra vienintelė tautybių grupė tarp išvietintųjų asmenų, kurių nesuviliojo jokie raginimai ir propaganda "grįžti į tėviškes, kurie 100% atlaikė UNRRA administracijos ir komunistuojančio elemento spaudimą repatrijuotis". Ir pagaliau ši pavasari UNRRA ir IRO turėjusios atsisakyti versti baltiečius grįžti. Savo kalbą jis baigė išpėjančiu pareiškimu: "Jei nebus atkurta Baltijos kraštų nepriklausomybė, tai vėliau ar anksčiau ir mūsų kraštas neteks nepriklausomybės". /E/I.10/

- SIAPTIEJI PRANEŠIMAI iš rytinės Europos nurodo, kad Lenkija bus sekantis rusų satelitas, kuris visiškai įsijungs į sovietų sistemą. Vašingtoną pasiekusios žinios skelbia, kad Lenkijoje pertvarkomi teismai pagal sovietų šablona. Atidarytos teisės mokyklos Breslave ir Danzige, kurios turi paruošti kelis šimtus teisinių. Kandidatai - turi būti komunistai, o mokyklinės kvalifikacijos - mokėti tik skaityti ir rašyti. /"Newsweek" I.12/